

Aktualizace č. 1 Plánu odpadového hospodářství Zlínského kraje 2016 – 2025

OBSAH

4	SMĚRNÁ ČÁST.....	5
4.1	PODMÍNKY A PŘEDPOKLADY PRO SPLNĚNÍ.....	5
4.2	PŘEHLED NÁSTROJŮ PRO PROSAZOVÁNÍ A KONTROLU PLNĚNÍ CÍLŮ POH OBECNĚ .	5
4.2.1	Normativní nástroje.....	5
4.2.2	Ekonomické nástroje.....	6
4.2.3	Administrativní nástroje.....	14
4.2.4	Informační nástroje	16
4.2.5	Dobrovolné nástroje.....	21
4.3	KRITÉRIA HODNOCENÍ ZMĚN PODMÍNEK, NA JEJICHŽ ZÁKLADĚ BYL POH ZK ZPRACOVÁN	23
4.4	KRITÉRIA PRO TYPY, UMÍSTĚNÍ A KAPACITY ZAŘÍZENÍ PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY PODPOROVANÁ Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ	24
4.4.1	Předcházení vzniku odpadů.....	25
4.4.2	Systémy sběru a soustřeďování odpadů	25
4.4.3	Třídící a dotřídňovací linky na separovaný sběr komunálních odpadů	26
4.4.4	Zařízení na materiálové využívání odpadů.....	26
4.4.5	Zařízení pro energetické využívání odpadů	26
4.4.6	Zařízení pro úpravu a zpracování čistírenských odpadních kalů z čistíren odpadních vod.....	26
4.4.7	Zařízení pro nakládání se zbytkovým směsným komunálním odpadem.....	26
4.4.8	Zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady	26
4.5	ZÁMĚRY NA POTŘEBNÁ ZAŘÍZENÍ PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY NA ÚZEMÍ ZK.....	27
4.5.1	Zařízení na zvýšení celkové úrovně přípravy k opětovnému použití a materiálovému využití.....	28
4.5.2	Energetické využívání SKO (po vytřídění materiálově využitelných a nebezpečných složek a BRKO).....	28
4.5.3	Systémy odděleného sběru svozu a zpracování BRKO včetně kalů z ČOV	29

SEZNAM ZKRATEK

BRO	biologicky rozložitelný odpad
BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
CP	čistší produkce
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
ES	Evropské společenství
EVO	energetické využití odpadů
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
ISOH	Informační systém odpadového hospodářství
ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
KO	komunální odpad
KÚ	Krajský úřad
LCO	logistické centrum odpadů
MBÚ	mechanicko-biologická úprava
MVO	materiálové využití odpadů
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
NSZM	Národní síť Zdravých měst
OEEZ	odpadní elektrická a elektronická zařízení
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	Operační program Životní prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
POH ČR	Plán odpadového hospodářství České republiky
POH ZK	Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje
PVO	předcházení vzniku odpadu
SDO	stavební a demoliční odpady
SKO	směsný komunální odpad
SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
ÚKZUZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
USV	udržitelná spotřeba a výroba
ZEVO	zařízení na energetické využívání odpadů
ZK	Zlínský kraj

SEZNAM TABULEK

TABULKA 1 PŘEHLED NORMATIVNÍCH NÁSTROJŮ.....	5
TABULKA 2 PŘEHLED EKONOMICKÝCH NÁSTROJŮ	6
TABULKA 3 PŘEHLED ADMINISTRATIVNÍCH NÁSTROJŮ.....	14
TABULKA 4 PŘEHLED INFORMAČNÍCH NÁSTROJŮ.....	16

4 SMĚRNÁ ČÁST

Aktualizace č. 1 Směrné části vychází ze Směrné části POH ZK, na kterou navazuje a modifikuje ty oblasti, které doznaly hlavních změn zejména ve vazbě na dotační politiku. Z pohledu prioritních typů zřízení si nikterak neodchyluje od hlavních skupin hodnocených v POH ZK.

4.1 PODMÍNKY A PŘEDPOKLADY PRO SPLNĚNÍ

Stabilita právního prostředí v oblastech ovlivňujících odpadové hospodářství.

- Stabilita ekonomického prostředí na světové i národní úrovni.
- Připravenost a odolnost řešit krizové stavy a živelné pohromy v ČR.
- Odpovědnost státu a dotčených subjektů za vytyčené cíle POH ČR včetně cílů a opatření Programu předcházení vzniku odpadů ČR, jež povedou ke zvýšené odpovědnosti české populace za životní prostředí a zdraví lidí v ČR.

4.2 PŘEHLED NÁSTROJŮ PRO PROSAZOVÁNÍ A KONTROLU PLNĚNÍ CÍLŮ POH OBECNĚ

Cíle, zásady a opatření stanovené v POH ZK navazují na cíle, zásady a opatření stanovené v POH ČR a jsou navrženy tak, aby podporovaly hierarchii odpadového hospodářství definovanou zákonem o odpadech a stanovily dlouhodobou strategii rozvoje odpadového hospodářství. K jejich podpoře budou aplikovány příslušné nástroje. Využitím vhodných nástrojů lze motivovat jednotlivé subjekty k takovým aktivitám, které jsou žádoucí pro plnění opatření a přijatých cílů. Nástroje je vhodné kombinovat, aby bylo dosaženo maximálního efektu. Při tvorbě nástrojů jsou respektovány zásady volného pohybu zboží na jednotném trhu EU. Zde je uveden výčet nástrojů používaných k řízení odpadového hospodářství. Některé z nich jsou ukotveny v zákoně o odpadech, zákoně o výrobcích s ukončenou životností a zákoně o obalech.

4.2.1 Normativní nástroje

Tabulka 1 Přehled normativních nástrojů

Nástroj	Popis	Kompetence
Právní řád ČR, zejména soubor právních předpisů upravující oblast životního prostředí, odpadového a oběhového hospodářství a příslušné technické normy	Nejdůležitější právní předpisy: zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, zákon č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností, zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů, zakotvují povinnosti a cíle stanovené právními předpisy EU zejména směrnicemi a nařízeními pro oblast odpadového a oběhového hospodářství. Dále jsou to prováděcí právní předpisy k uvedeným zákonům.	PSP, vláda, MŽP
Strategické dokumenty ČR a ZK	Dokumenty s vazbou na odpadové a oběhové hospodářství například oblast surovinové politiky, energetické	

	<p>politiky, rozvojové a operační programy atd. Zásadním dokumentem pro ostatní sektorové i regionální politiky z hlediska životního prostředí je Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050. Dalšími významnými dokumenty jsou zejména Strategický rámec Česká republika 2030, Strategický rámec cirkulární ekonomiky České republiky 2040 - „Cirkulární Česko 2040“, Surovinová politika ČR, Politika druhotných surovin ČR, Státní energetická koncepce ČR, Strategie rozvoje Zlínského kraje do roku 2030, Územní energetická koncepce ZK.</p>	<p>MŽP, MPO, MD, MZ, MZe, kraje</p>
<p>Plány odpadového hospodářství krajů</p>	<p>Plány odpadového hospodářství krajů jsou strategické dokumenty v oblasti odpadového a oběhového hospodářství a jsou podkladem pro zpracování územně plánovací dokumentace kraje a obcí.</p>	<p>kraje</p>
<p>Uplatňování kontrolních pravomocí veřejné správy</p>	<p>Povinnosti stanovené zákony jsou vymahatelné. Je nutno dále zlepšovat podmínky kontrolních orgánů a posilovat praktické naplňování kontrolních kompetencí a vymáhání zákonných povinností pomocí všech dotčených správních orgánů.</p>	<p>veřejná správa</p>

4.2.2 Ekonomické nástroje

Tabulka 2 Přehled ekonomických nástrojů

Nástroj	Popis	Kompetence
<p>Poplatek za ukládání odpadu na skládku</p>	<p>Za ukládání odpadu na skládku odpadů je placen poplatek. Poplatníkem poplatku je ten, kdo pozbývá vlastnické právo k odpadu, při jeho předání k uložení na skládku; obec, pokud je původcem ukládaného komunálního odpadu, nebo provozovatel skládky, pokud uložil odpad na</p>	<p>MŽP, SFŽP, celní úřad</p>

	<p>jím provozovanou skládku, nebo určil odpad při jeho uložení na skládku jako technologický materiál pro technické zabezpečení skládky.</p> <p>Správce poplatku za ukládání odpadů na skládku je SFŽP.</p> <p>Správu placení poplatku vykonává celní úřad. Výnos poplatku za ukládání odpadů na skládku je příjmem rozpočtu SFŽP a rozpočtu obce, na jejímž území se skládka nachází. Procentní podíly, kterými se tyto rozpočty podílejí na výnosu dílčích poplatků, jsou stanoveny v bodu 2 přílohy č. 9 zákona o odpadech.</p>	
<p>„Sleva“ pro obce za ukládání komunálního odpadu</p>	<p>Obec platí do určitého množství využitelných odpadů uložených v daném kalendářním roce na občana pouze 500,- Kč/t komunálního odpadu. Po překročení daného množství bude obec hradit poplatek za využitelné odpady. Do roku 2029 se komunální odpad splňující podmínky využitelnosti ze zákona, s výjimkou nebezpečných odpadů, jehož původcem je obec, zahrne namísto dílčího základu poplatku za ukládání využitelných odpadů do dílčího základu poplatku za ukládání komunálního odpadu, pokud celková hmotnost takového odpadu uloženého na libovolnou skládku od prvního dne kalendářního roku, ve kterém nastane toto poplatkové období, ve vztahu ke kterému uplatní obec nárok a nepřesáhne množství podle přílohy č. 12 zákona o odpadech. Limit množství ukládaných odpadů na skládky je nastaven degresivně, tedy každý rok se snižuje tak, aby byl podpořen záměr snižování ukládání využitelných komunálních odpadů na skládky, což posiluje hierarchii odpadového hospodářství.</p>	<p>Obce, MŽP, skládky</p>

<p>Rozšířená ekonomická odpovědnost výrobce (EPR)</p>	<p>Fyzické osoby podnikající a právnické osoby, které vyrábí, uvádí v ČR na trh nebo do oběhu vybrané výrobky s ukončenou životností, mají stanoveny specifické povinnosti zpětného odběru výrobků s ukončenou životností, povinnosti poskytování určitých informací, financování určitých činností, osvěty, povinnosti následného nakládání s odpadem a splnění stanovených procent jeho využití, recyklace a opětovného použití.</p>	<p>MŽP, výrobci, KS</p>
<p>Finanční záruka při přeshraniční přepravě</p>	<p>MŽP z finanční záruky financuje alternativní využití nebo odstranění odpadu, včetně nezbytných předběžných postupů, uskladnění odpadu a dopravní náklady, pokud oznamovatel, příjemce či jiná odpovědná osoba nesplní na vlastní náklady své veškeré povinnosti podle nařízení o přepravě odpadů.</p>	<p>MŽP, účastníci přepravy</p>
<p>Finanční záruka a pojištění první fáze provozu skládky podle zákona o odpadech</p>	<p>Provozovatel skládky má zákonnou povinnost před zahájením první fáze provozu skládky zabezpečit peněžní prostředky pro první fázi provozu skládky tak, že sjedná pojištění odpovědnosti za škodu na životním prostředí, na zdraví lidí a na věci způsobenou provozem skládky v první fázi provozu skládky a za škodu vzniklou z důvodu ukončení provozu během první fáze provozu skládky nebo provozovatel má povinnost uložit na zvláštní vázaný účet částku nebo zajistit bankovní záruku podle zákona o bankách ve výši nákladů nutných na odstranění možných škod, výši částky stanoví znalecký posudek. Záruka musí trvat po celou dobu první fáze provozu skládky. Finanční prostředky mohou být čerpány pouze na uvedený účel a se souhlasem krajského úřadu. Tento účet smí být zrušen po ukončení první fáze provozu skládky nebo po ukončení provozu</p>	<p>provozovatelé skládek, krajské úřady</p>

	během první fáze provozu skládky se souhlasem krajského úřadu poté, co došlo k vypořádání případných škod nebo je nepochybné, že žádné škody nevznikly. Úroky z peněžních prostředků na účtu se stávají součástí peněžních prostředků na zajištění provozu skládky.	
Finanční rezerva na rekultivaci a následnou péči po ukončení provozu skládky	Provozovatel skládky při provozování první fáze provozu skládky vytváří a vede rezervu na zajištění rekultivace a následné péče o skládku a uzavírání po ukončení provozu první fáze provozu skládky v rozsahu stanoveném zákonem o odpadech a prováděcími právními předpisy. Rezervu vytváří provozovatel skládky v rámci svých nákladů (úroky jsou součástí rezervy). Jedná se o pozitivně působící nástroj. V zákoně o odpadech je stanoven způsob vytváření a čerpání finanční rezervy. Finanční prostředky mohou být využity na práce související s rekultivací a následnou péčí o skládku, souhlas k tomuto vydává příslušný krajský úřad.	provozovatelé skládek, krajské úřady
Zálohové systémy pro vratné obaly podle zákona o obalech	Výrobci mohou na základě svého rozhodnutí dobrovolně zavést systém záloh pro své obaly.	výrobci
Ekomodulace	Ekomodulace je nástroj systémů rozšířené odpovědnosti výrobců (EPR) a týká se nejen obalů, ale i některých dalších výrobků (elektrozařízení, baterie, pneumatiky). Tento přístup umožňuje EPR systémům nastavit poplatky tak, aby výrobce motivovaly k používání vhodných řešení, jež mají minimální negativní dopad na odpadové hospodářství, pozitivní dopad na oběhové hospodářství a životní prostředí. Princip ekomodulace zohledňuje výši recyklačního příspěvku, kterou výrobce platí např. za výrobek, použité materiály, obaly a šetrnost výrobku, obalu	výrobci

	<p>k životnímu prostředí, zejména jeho recyklovatelnost. Výrobci a dovozci výrobků, obalů jsou více motivováni, aby se soustředili na design výrobku, obalu, jeho funkce, minimální funkční velikost a druhovou skladbu materiálů vhodných pro recyklaci. V poplatcích by tedy měla být zohledněna celá řada i dalších kritérií, jako jsou např. trvanlivost výrobku, jeho opravitelnost, znovu použitelnost, obsah nebezpečných látek i snadná tříditelnost obalů apod. Poplatky také mají odrážet reálné náklady pro jednotlivé typy, druhy materiálů, obalů zejména z hlediska jejich recyklace. Tento přístup posiluje hierarchii odpadového hospodářství.</p>	
<p>Emisní poplatek</p>	<p>Poplatek se platí při zápisu silničního vozidla kategorie M1 a N1 (vybrané vozidlo) do registru silničních vozidel v ČR, při změně vlastníka či provozovatele vybraného vozidla v registru silničních vozidel v ČR. Poplatek se neplatí v případě, že již v minulosti vznikla poplatková povinnost žadateli (poplatníkovi), který nebyl osvobozen. Tento poplatek má zamezit dovozu starých vozidel do ČR ze zahraničí a urychlit vyřazování starých vozidel, která nejvíce znečišťují ovzduší. Výše poplatku zůstala stejná jako dle předchozí právní úpravy, tedy 3 000 Kč v případě splnění mezních hodnot emisí EURO 2, 5 000 Kč v případě splnění mezních hodnot emisí EURO 1 10 000 Kč v případě nesplnění mezních hodnot emisí EURO 1. Finanční prostředky z poplatku se v současné době využívají k podpoře recyklace materiálů vzniklých demontáží vozidel s ukončenou životností, a to ve formě až 750 korunového příspěvku na jedno vybrané vozidlo s ukončenou životností v zařízení, které je přihlášeno do příslušného dotačního programu. Výše</p>	<p>MŽP, vlastník</p>

	<p>podpory se odvíjí od množství předaných komodit (pneumatik, plastů, skla, textilu) dále ke zpracování. Nově je možné finanční prostředky, z tohoto poplatku využít také za účelem podpory infrastruktury a nákupu vozidel na alternativní pohon. Výnos z poplatku je příjmem SFŽP.</p> <p>V budoucnu je vhodné analyzovat a posoudit efektivitu výše nastavení poplatku a poplatek podle toho upravit.</p>	
<p>Pokuty podle zákona o odpadech, zákona o výrobcích s ukončenou životností, zákona o obalech, zákona o obcích a přestupkového zákona</p>	<p>V nových zákonech je u kontrolních pravomocí posílena sankční pravomoc kontrolních orgánů. Dále s ohledem na skutečnost, že v rámci kontrolní činnosti správních orgánů se mnohdy zjistí méně závažné porušení zákonných povinností (například administrativní delikty a delikty, které nemají závažný dopad na životní prostředí) je umožněno správním orgánům ukládat blokové pokuty a také nápravná opatření bez současného uložení peněžité sankce. Jde o účinný a vhodný nástroj pro ochranu životního prostředí a nepřímo působí i na dodržování hierarchie odpadového hospodářství.</p>	<p>Veřejná správa</p>
<p>Platby za komunální odpad</p>	<p>Od 1. ledna 2021 je možnost zpoplatnění občanů nastavena pouze v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Obec může zvolit buď poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, anebo poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci. Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství je vázaný na trvalý pobyt osob nebo na vlastnictví nemovité věci, ve které není přihlášená žádná osoba, a obec jej zavede v jednotné výši pro všechny poplatníky. Zákon o místních poplatcích stanovuje také možnosti osvobození a úlevy od tohoto poplatku, kterými lze zohlednit například</p>	<p>obce</p>

	<p>sociální situaci různých skupin osob a podobně.</p> <p>Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci vychází ze skutečného množství vyprodukovaného odpadu občany, případně z kapacity sběrných prostředků objednaných na poplatkové období, a obec může nastavit jeho výši pro jednotlivé poplatníky s ohledem na množství (hmotnost nebo objem) jimi vyprodukovaného odpadu nebo na kapacitu objednaných sběrných prostředků (systém PAYT) (systém PAYT = „zaplať kolik vyhodíš“). PAYT princip posiluje hierarchii odpadového hospodářství.</p> <p>Vyměřování a vymáhání obou poplatků provádí obec, jinak je poplatek v procesním režimu daňového řádu.</p>	
Podpory ze SFŽP (oblast odpadového hospodářství)	<p>V oblasti nakládání s odpady je významná podpora ze strany Státního fondu životního prostředí (SFŽP). Jsou využívány různé finanční nástroje (půjčky, dotace a další) směřované do odpadového a oběhového hospodářství k posílení nakládání podle hierarchie odpadového hospodářství.</p>	MŽP, SFŽP
Finance ze státního rozpočtu (především na sběr a svoz odpadů)	<p>Státní rozpočet je z hlediska objemu financí nejvýznamnějším centrálním zdrojem financování životního prostředí z veřejných zdrojů, a to i ve složce odpady. Poskytovány jsou prostředky určené zejména na kofinancování projektů na ochranu životního prostředí podpořených z fondů EU, dotace, návratné finanční výpomoci (bezúročné půjčky), investiční pobídky a garance na komerční úvěry. Probíhají transfery finančních prostředků územním rozpočtům a SFŽP. Nadále bude tento nástroj využíván.</p>	vláda, MŽP, SFŽP
Výdaje z územních rozpočtů (především na sběr a svoz komunálních odpadů)	<p>ČR čerpá finanční prostředky z fondů EU, které jsou základem evropské strukturální</p>	vláda, MŽP, SFŽP

	<p>politiky a napomáhají podpoře vyváženého a udržitelného rozvoje všech členských zemí. Jedná se zejména o OPŽP. Z nového OPŽP 2021+ budou podpořeny investice důležité pro rozvoj sektoru odpadového hospodářství a pro naplnění cílů POH ČR, POH krajů a závazků vůči EU a k posílení nakládání podle hierarchie odpadového hospodářství. Dále bude možné využívat nově vzniklé fondy např. Fond spravedlivé transformace (pro tzv. „uhelné kraje“) nebo Modernizační fond. Pro podporu investic a nápravy hospodářství po pandemii COVID-19 bude využit například zcela nový Národní plán obnovy.</p>	
<p>Zdanění primárních surovin, daňová opatření a úlevy (na vybrané činnosti, výrobky apod.)</p>	<p>Na úrovni ČR bude zvážena možnost využití tohoto nástroje, zejména v návaznosti na legislativu EU. Pro podporu využívání druhotných surovin může být zváženo a revidováno zdanění primárních surovin apod. Jako ekonomické opatření k podpoře zpracovatelského a recyklačního průmyslu, pro zajištění vyšší recyklace je podle zákona o DPH zařazena položka „38.3 Zpracování komunálního odpadu k dalšímu využití; druhotné suroviny“ do snížené sazby DPH. Od 1. 5. 2020 podle zákona o DPH je také snížená sazba DPH ve výši 10 % použita u oprav obuvi, kožených výrobků, oprav a úprav oděvů a textilních výrobků, jízdních kol, půjčování knih, což přispívá k udržování delší funkčnosti, životnosti výrobků, předcházení vzniku odpadů a oběhovému hospodářství. Dále bude zvažováno využití tohoto nástroje - snížení DPH na opravy, renovace nebo úpravy dalších výrobků, aby tyto byly lépe dostupné a konkurenceschopné. Rovněž bude zvažováno zavedení dalších daňových pobídek u výrobků se specifickým obsahem recyklovaného</p>	<p>vláda, MŽP, MPO, MF</p>

	materiálu s cílem stimulovat poptávku po recyklátech.	
Další podpory a dotace realizované ostatními resorty	Je možné využít finanční prostředky k rozvoji odpadového hospodářství, modernizaci technologií z dotací, půjček, programů na podporu podnikání a dalších.	příslušná ministerstva
Podpory z rozpočtu ZK	ZK pravidelně vypisuje dotační programy na podporu odpadového hospodářství, EVVO a dalších v oblasti životního prostředí a zemědělství.	ZK

4.2.3 Administrativní nástroje

Tabulka 3 Přehled administrativních nástrojů

Nástroj	Popis	Kompetence
Zabezpečení jednotného výkonu státní správy v oblasti práva životního prostředí (nakládání s odpady)	Ke sjednocení výkonu státní správy v odpadovém hospodářství přispívá nová právní úprava v oblasti odpadového hospodářství, zákony a související prováděcí předpisy.	MŽP
Zvyšování odbornosti pracovníků veřejné správy na úseku odpadového hospodářství a v souvisejících oblastech	Odborná příprava pracovníků veřejné správy na úseku odpadového hospodářství.	MŽP, krajské úřady
Posílení pravomoci ČIŽP a dalších kontrolních orgánů státní správy	Zajištění optimálních podmínek pro efektivní vykonávání kontrolní činnosti dostatečnou odbornou a personální kapacitou, finančním a technickým zázemím.	MŽP
Zadávání zelených veřejných zakázek (Green Public Procurement)	Využití možnosti zahrnutí environmentálního hlediska a požadavků do výběrových kritérií veřejných zakázek.	Zadavatelé veřejných zakázek
Podporování žádoucích aktivit, vedoucích k předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností, upřednostňování výrobků z recyklovaných materiálů a ekologicky šetrných výrobků	Přijmout nástroje k uplatňování opatření navržených v rámci Programu předcházení vzniku odpadů a posílení hierarchie odpadového hospodářství například metodická doporučení jak udržet výrobky co nejdéle v životním cyklu, snižovat produkci odpadů, preferovat opětovné použití	MŽP, kraje, obce, původci

	výrobních, recyklačních, zahrnout příslušná kritéria do podmínek veřejných soutěží, které orgány veřejné správy vyhláší apod.	
Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)	Jedná se o dlouhodobý systémový preventivní nástroj, který rozvíjí udržitelné a environmentálně odpovědné jednání jedince. Podporováno je standardní vzdělávání a výchova dětí a mladistvých, různé osvětové akce, kampaně pro širokou veřejnost, environmentální poradenství, také občanský aktivismus a participace na ochraně životního prostředí a správném nakládání s odpady. Státní program EVVO na léta 2016-2025 a krajská koncepce EVVO 2021+ stanovuje vhodný obsah, formy a metody vzdělávání a osvěty.	MŽP, kraje
Odborné zázemí pro podporu výkonu státní a veřejné správy	V současnosti jsou odborné potřeby orgánů státní správy i MŽP řešeny zejména veřejnými zakázkami v rámci vyhlášených programů TAČR. Vypracování dalších odborných dokumentů v oblasti odpadového hospodářství pro potřeby výkonu státní a veřejné správy je řešeno veřejnými zakázkami v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a s interními předpisy organizací. V současnosti CENIA spravuje data o odpadovém hospodářství a poskytuje odbornou podporu MŽP.	MŽP, CENIA
Podpora výzkumu, experimentálního vývoje a inovací	Podpora výzkumu, vývoje a inovací (VaVal) vede v dlouhodobém měřítku ke snižování negativních vlivů lidských aktivit na životní prostředí, zajišťování nápravy a monitorování životního prostředí. Centrální státní podpora aplikovaného výzkumu a vývoje je od roku 2011 zajišťována přes TAČR, která zabezpečuje přípravu a realizaci programů aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací včetně programů pro	MŽP, MPO

	potřeby státní správy, veřejných soutěží ve výzkumu, vývoji a inovacích na podporu projektů a zadávání veřejných zakázek. Konkrétní oblasti pro podporu VaVal v oblasti životního prostředí, včetně odpadového a oběhového hospodářství, jsou uvedeny v Koncepti VaVal MŽP a dále jsou uplatňovány v rámci Programu prostředí pro život.	
Rada pro odpadové hospodářství (Rada) jako poradní orgán Ministerstva životního prostředí	Rada pro odpadové hospodářství byla zřízena příkazem ministra č. 34/2004. Rada slouží jako poradní orgán za účelem koordinace plánování odpadového hospodářství na národní úrovni. Členy Rady jmenuje ministr životního prostředí.	MŽP

4.2.4 Informační nástroje

Tabulka 4 Přehled informačních nástrojů

Nástroj	Popis	Kompetence
Informační koncepce Ministerstva životního prostředí (IK MŽP)	MŽP je vydavatelem a správcem několika informačních zdrojů (například Informační systém odpadového hospodářství). MŽP vydalo Informační koncepci v souladu se zákonem č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a v souladu s projektem Digitální Česko 2018+. V Informační koncepci MŽP navazuje na cíle stanovené ve Strategii rozvoje IKT rezortu ŽP (v letech 2016–2020), Informační koncepci rezortu ŽP (v letech 2017–2022), Státní politice ŽP ČR (v letech 2012–2020) a aktuálně stanovené cíle, principy a zásady Informační koncepce České republiky pro budování e-Governmentu v ČR 2018+ (IKČR). IK MŽP se snaží na základě současného stavu, definovat nebo aktualizovat své vlastní cíle v oblasti řízení kvality a bezpečnosti spravovaných informačních systémů veřejné správy (ISVS) a vymezit obecné principy pořízení, vytváření	MŽP

	<p>a provozování ISVS, a to tak, aby byly tyto cíle a principy v souladu s IKČR, a aby se podle nich postupně dostaly do souladu i informační systémy pořizované, vytvářené a provozované MŽP. Informační systémy mají sloužit k podpoře veřejné správy a k informování veřejnosti.</p>	
<p>Komunikační strategie pro oblast odpadového hospodářství</p>	<p>Informace z oblasti životního prostředí a odpadového hospodářství jsou dostupné na webových stránkách ministerstva, webech resortních organizací a dále prostřednictvím specializovaných informačních systémů. V rámci komunikační strategie resortu budou využity mediální propagace správného nakládání s komunálními odpady zaměřené na aktivní zapojení obyvatel do třídění a recyklace a pozitivní vnímání využívání komunálního odpadu. Dále na zvýšení zpětného odběru výrobků s ukončenou životností a obecně na předcházení vzniku odpadů. Plošné komunikační kampaně budou připravovat kraje ve vazbě na reálná regionální řešení odpadového hospodářství. Komunikační strategie bude připravována v souladu se Státním programem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016-2025. Do tohoto programu jsou zapojeny kraje, obce, města, školy, neziskové organizace, vzdělávací instituce a další.</p>	<p>MŽP, kraje, obce, vzdělávací instituce, neziskové organizace</p>
<p>Jednotný informační systém životního prostředí (JISŽP)</p>	<p>JISŽP představuje informační základnu resortu životního prostředí. Jedná se o soubor odborných informačních zdrojů resortu životního prostředí. Vedení a řízení JISŽP je přímo spojeno s existencí Ministerstva životního prostředí. MŽP nebo resortní organizace sbírají, ověřují, zpracovávají a publikují data o životním prostředí. Informační systémy v JISŽP</p>	<p>MŽP</p>

	<p>zajišťují elektronické informační služby, které slouží k výkonu odborných agend a ke shromažďování a prezentaci dat o jednotlivých složkách životního prostředí a dále procesně založené informační systémy veřejné správy. Aktuální snahou je postupnými kroky datovou základnu resortu životního prostředí integrovat na jednotnou datovou platformu. MŽP realizuje vládní politiku v oblasti e-Governmentu, jde především o zajišťování ohlašovacích povinností MŽP ve vztahu k Registru práv a povinností, a to včetně oznamování působnosti v agendách, ve kterých má ministerstvo definovanou působnost. Je tak naplněna podmínka přístupu k referenčním údajům systému základních registrů i postupného napojování relevantních informačních systémů k jeho rozhraní.</p>	
<p>Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností</p>	<p>ISPOP byl zřízen na základě zákona č. 25/2008 Sb., zákon o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a o integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů. ISPOP byl spuštěn v roce 2011 a slouží ke zpracování, příjmu a skladování vybraných hlášení (ohlašovacích povinností) z oblasti životního prostředí v podobě elektronických formulářů v příslušném datovém standardu a jejich další distribuci institucím veřejné správy. Týká se subjektů, které mají ze zákona povinnost ohlásit veřejné správě informace o vlivu jejich ekonomické činnosti na jednotlivé složky životního prostředí (znečišťování vod, ovzduší, půdy, produkce odpadů a další). V současnosti je systém napojen na Informační systém základních registrů.</p>	<p>MŽP</p>

<p>Systém evidence přepravy nebezpečných odpadů (SEPNO)</p>	<p>SEPNO je nezávislým modulem Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností. Jedná se o informační systém, který zajišťuje příjem a zpracování Ohlašovacích listů přepravy nebezpečných odpadů od povinných osob a jejich následné zpřístupnění příslušným institucím veřejné správy. SEPNO slouží ke sledování toků nebezpečných odpadů po území České republiky. Zefektivňuje kontrolu přepravy nebezpečných odpadů.</p>	<p>veřejná správa, povinné osoby</p>
<p>Hodnocení nebezpečných vlastností odpadů (HNVO)</p>	<p>Jedná se o samostatný modul, který umožňuje elektronicky zpracovat žádosti o zhodnocení vlastností odpadů. Systém slouží k vydávání elektronických osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu a sdělení o tom, že odpad má jednu nebo více nebezpečných vlastností.</p>	<p>veřejná správa, povinné osoby</p>
<p>Informační systém odpadového hospodářství (ISOH)</p>	<p>ISOH je národní informační systém odpadového hospodářství České republiky. Jedná se o robustní databázový systém pro centrální řízení sektoru odpadového a oběhového hospodářství České republiky. Data umožňují sledování produkce odpadů a nakládání s nimi. Shromažďovány jsou údaje o zařízeních pro nakládání s odpady, obchodnících s odpady, dopravcích odpadů a zprostředkovatelích. Systém rovněž slouží ke koncepčnímu řešení povolovacího procesu zařízení v odpadovém hospodářství. Shromažďovány jsou také informace o systémech rozšířené odpovědnosti výrobců, autorizovaných obalových společnostech, obalových odpadech a výrobcích s ukončenou životností. Agregovaná data pro poskytnutí široké veřejnosti jsou prezentována v modulu Veřejný informační systému</p>	<p>veřejná správa, povinné osoby, veřejnost</p>

	<p>odpadového hospodářství (VISOH). Samostatná část systému - Modul autovraky Informačního systému odpadového hospodářství (MAISOH) je určen pro sledování toku vozidel s ukončenou životností. Umožňuje také napojení oprávněných osob s povolením ke sběru a zpracování autovraků tak, aby splnily zákonnou povinnost uložit vydané potvrzení o převzetí vybraného autovraku do centrálního systému.</p>	
<p>Systém veřejných projednání v rámci procesu EIA/SEA</p>	<p>Posuzování vlivů na životní prostředí (proces EIA, proces SEA) je upraveno zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Procesy veřejného projednání EIA a SEA se běžně uplatňují v oblasti odpadového hospodářství. Smyslem posuzování je zjistit, popsat a komplexně vyhodnotit předpokládané vlivy připravovaných záměrů a koncepcí na životní prostředí a veřejné zdraví ve všech rozhodujících souvislostech. Informační systém slouží k vedení evidence posuzovaných záměrů a koncepcí a ke zveřejňování dokumentů souvisejících s procesem posuzování vlivů na životní prostředí.</p>	<p>veřejná správa, veřejnost, nositelé záměrů</p>
<p>Informační systém IPPC</p>	<p>Podpůrně lze ke sledování vývoje odpadového a oběhového hospodářství a plnění cílů POH ČR využít i další dostupné informační zdroje MŽP, podporu a služby ostatních resortů a orgánů státní správy.</p>	<p>veřejná správa</p>

4.2.5 Dobrovolné nástroje

Tabulka 5: Přehled dobrovolných nástrojů

Nástroj	Popis	Kompetence
<p>Dobrovolné dohody v oblasti odpadového a oběhového hospodářství a v dalších souvisejících oblastech</p>	<p>Dobrovolné dohody budou uzavírány v případě potřeby dosáhnout většího efektu pro životní prostředí (plnění povinností nad rámec zákonné úpravy). Základním principem, na kterém jsou dobrovolné dohody založeny, je vyjednávání. Předpokládá se, že dobrovolné dohody a dohody o spolupráci budou nadále uzavírány za účelem ochrany a zlepšování stavu životního prostředí v ČR a rozvoje moderní a efektivní veřejné správy.</p>	<p>MŽP, kraje, obce, podnikatelé</p>
<p>Dobrovolné nástroje za účelem zvyšování kvality činnosti subjektů odpadového hospodářství</p>	<p>Základními dobrovolnými nástroji uplatňovanými v ČR, pro něž byly schváleny jednotlivé vládní programy, jsou Národní program EMAS, Národní program čistší produkce, Národní program environmentálního značení. Nejrozšířenější dobrovolné nástroje v ČR jsou certifikace systému environmentálního řízení EMS podle mezinárodní normy ISO 14001 nebo systému EMAS. MŽP bude nadále podporovat zavádění Programu EMAS. ČR se bude nadále zapojovat do mezinárodních projektů a aktivit, zaměřených na propagaci čistší produkce, úspor energií a eko-inovací. MŽP bude podporovat environmentální značení (ekoznačky), environmentální tvrzení výrobce a environmentální prohlášení o produktu. Cílem je dobrovolné nástroje rozšiřovat do podnikové praxe, zvýšit propagační a marketingové aktivity, prohlubovat spolupráci s podnikatelskými asociacemi a konzultační sférou. Hodnocení výrobků přístupem pomocí posuzování jeho celého životního cyklu - metody LCA (Life Cycle Assessment).</p>	<p>MŽP, kraje, obce, podnikatelé</p>

	<p>Touto metodou jsou posouzeny veškerých vlivy výrobku na životní prostředí po celou dobu jeho životnosti, tzn. od těžby primárních surovin přes výrobu, použití až k jeho opětovnému použití, recyklaci, využití nebo konečnému odstranění. Tato technika pomáhá identifikovat všechny materiálové, energetické a další vstupy a výstupy. Tím umožňuje komplexně posoudit všechny dopady na životní prostředí a zdraví lidí. Podniky úspěšně používají environmentální certifikaci k vlastní prezentaci. MŽP bude podporovat tzv. chytrá („SMART“) řešení v oblasti odpadového hospodářství tam, kde jejich využití bude přinášet užitek pro životní prostředí a zdraví lidí a jejich celkový dopad je příznivý.</p>	
<p>Společenská odpovědnost organizací (Corporate Social Responsibility CSR)</p>	<p>Společenská odpovědnost organizací představuje dobrovolný závazek organizací zohledňovat při svých aktivitách potřeby svých zákazníků, dodavatelů, zaměstnanců a dalších zainteresovaných stran, jichž se jejich činnost dotýká, ať již přímo nebo nepřímo. CSR je chápána jako nedílná součást strategického řízení směřujícího k dosahování dlouhodobé výkonnosti. CSR má dobrovolný charakter a zahrnuje ty činnosti, které organizace realizuje nad rámec plnění právních povinností, ve vztahu k zainteresovaným skupinám, společnosti a životnímu prostředí. Ministerstvo průmyslu a obchodu zpracovalo Národní akční plán podpory společenské odpovědnosti organizací v České republice na léta 2019-2023. ZK pravidelně oceňuje cenou hejtmána organizace firmy, organizace veřejného sektoru a obce, které jsou v kraji aktivní na poli společenské zodpovědnosti.</p>	<p>MŽP, MPO, kraje, obce, podnikatelé</p>

Ecolabelling	<p>EPD je soubor měřitelných informací o vlivu produktu (výrobku nebo služby) na životní prostředí v průběhu celého životního cyklu (např. spotřeba energií a vody, produkce odpadů). Prohlášení o produktu napomáhá spotřebiteli v rozhodování o koupi produktu. Využívá se přístup metody analýzy životního cyklu (LCA) podle norem ČSN ISO 14040-49. Výsledná zpráva s údaji a informacemi musí být veřejně přístupná a údaje v ní obsažené musí být ověřitelné. Metodika pro tvorbu EPD je mezinárodní, což zaručuje, že jednotlivá prohlášení jsou přenositelná a porovnatelná v různých částech Evropy či světa. V ČR se řídí Pravidly Národního programu environmentálního značení.</p>	výrobci
---------------------	--	---------

4.3 KRITÉRIA HODNOCENÍ ZMĚN PODMÍNEK, NA JEJICHŽ ZÁKLADĚ BYL POH ZK ZPRACOVÁN

V souladu s § 43 odst. 7 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o odpadech) potažmo § 101 odst. 3 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů (nový zákon o odpadech), musí být plán odpadového hospodářství kraje aktualizován při každé zásadní změně podmínek, na jejichž základě byl zpracován.

POH ZK byl zpracován na základě platných právních předpisů v oblasti odpadového hospodářství v době svého zpracování (zejména zákon č. 185/2001 Sb.) a závazné části POH ČR. Ze zmíněného právního předpisu vyplývá, že POH musí být změněn pokud:

- dojde k takové změně legislativy, která vyvolá rozpor POH ZK s legislativou (zejména s dopadem na cíle a na opatření);
- dojde ke změně POH ČR, která vyvolá rozpor s POH ZK (kromě případů zahrnutých v předchozím bodě další případy, kdy bude provedena v POH ČR změna, která vyvolá nesoulad POH ZK s POH ČR).

Zda byly splněny podmínky pro provedení změny POH bude vždy předmětem jednání s MŽP případně i s ostatními kraji.

Předmětná aktualizace je zpracována v návaznosti na přechodná ustanovení, konkrétně § 154 odst. 2 zákona č. 541/2021 Sb., o odpadech s tím, že došlo k naplnění obou výše uvedených případů pro zpracování aktualizace POH ZK

4.4 KRITÉRIA PRO TYPY, UMÍSTĚNÍ A KAPACITY ZAŘÍZENÍ PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY PODPOROVANÁ Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ

Cílem nastavení kritérií pro typy, umístění a kapacity zařízení je zlepšení úrovně nakládání s odpady v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady (prevence, opětovné použití, materiálové využití, energetické využití a minimalizace konečného skládkování), minimalizace negativních dopadů na životní prostředí a zajištění nákladové a sociální únosnosti systému odpadového hospodářství pro obyvatele ZK. Kritéria jsou pouze orientační. Projekty budou vždy posuzovány v širším kontextu. Při výběru projektů budou zvažovány např. následující aspekty:

- Snížení emisí hlavních znečišťujících látek spojených s danou činností.
- Snížení emisí skleníkových plynů.
- Snížení emisí prioritních nebezpečných látek spojených s danou činností.
- Využívání nejlepších dostupných technik definované v BREF dokumentech.
- Úspory energie.
- Úspory spotřeby surovin.
- Využívání obnovitelných či druhotných zdrojů surovin.
- Zvýšení rozlohy zastavěných ploch.
- Zábor pozemků určených k plnění funkcí lesa
- Zábor zemědělského půdního fondu první popřípadě druhé třídy ochrany
- Využívání ploch brownfields či ploch po starých ekologických zátěžích
- Přispění k odstranění starých ekologických zátěží.
- Snížení zdravotních rizik.
- Respektování ochrany přírody a soustavy Natura.
- Dostupnost zařízení pro různé typy dopravy.
- Další skupinou posuzovaných aspektů mohou být následující kritéria:
- Dostatečnost a přiměřenost sítě jednotlivých typů zařízení na území ZK a jednotlivých ORP s ohledem na současnou a očekávanou produkci relevantních odpadů.
- Dosažení cíle vytvoření komplexní a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady na regionální úrovni v souladu s principy „soběstačnosti a blízkosti.“
- Posunutí směrem k vyšším způsobům nakládání podle platné hierarchie.
- Plnění cílů závazné části POH ZK.
- Potřeba odklonu zbytkových komunálních odpadů od skládkování (zejména SKO a objemný odpad).
- Potřeba minimalizace hmotnosti biologicky rozložitelných odpadů ukládaných na skládky (plnění požadavků skládkové směrnice).
- Ekonomická a technická účelnost provozu zařízení na regionální i celostátní úrovni.
- Zohlednění moderních a inovativních technologií a BAT.

Investiční záměry pro vznik odpadové infrastruktury a posun směrem k oběhovému hospodářství mohou být finančně podporovány z evropských i národních fondů v rámci jednotlivých dotačních programů. V rámci programů umožňujících různé druhy podpory se tato bude primárně zaměřovat na financování vzniku kapacit v souladu s nastavenými prioritami a hierarchií odpadového hospodářství. Preferovat se budou finanční pobídky na podporu vysoce efektivní recyklace a výrobu výrobků s obsahem recyklátů. Podpora bude primárně zaměřena na financování technologií předcházení vzniku odpadů, recyklace a zpracování druhotných surovin, inovativních technologií a nových přístupů k využití odpadů.

K financování budou využity ekonomické nástroje. Hlavními zdroji k financování rozvoje infrastruktury pro odpadové a oběhové hospodářství jsou prostředky z Evropských strukturálních a investičních fondů a Národního plánu obnovy.

Po zohlednění výše uvedených kritérií, v návaznosti na POH ČR, analytickou a závaznou část POH ZK a Operační program životní prostředí 2021–2027 jsou dále stanovena bližší kritéria pro:

- Předcházení vzniku odpadů.
- Systémy sběru a soustředování odpadů.
- Třídící a dotřídňovací linky pro separovaný sběr komunálních odpadů.
- Zařízení na materiálové využívání odpadů.
- Zařízení pro nakládání se zbytkovým směsným komunálním odpadem

Splnění kritérií nad rámec základních podmínek bude určovat, které projekty budou z pohledu veřejné podpory preferovány.

4.4.1 Předcházení vzniku odpadů

Jsou podporovány všechny formy předcházení vzniku odpadů, které nejsou v rozporu s odpadovou legislativou. V oblasti komunálních odpadů se jedná zejména o pořizování domácích kompostérů pro občany, kteří žijí v rodinných domech se zahradou, realizace projektů komunitního kompostování v bytových domech, komunitních zahradách; pořizování kompostérů do škol, školek, budování RE-USE center, kam mohou občané přinést jakékoliv předměty, věci a vybavení, které již sami nevyužívají, ale stále mohou sloužit svému původnímu či jinému účelu. Vybudování a rozšíření infrastruktury pro předcházení vzniku odpadů z jednorázového nádobí a jednorázových obalů podporou pořizování opakovaně použitelného nádobí a obalů, infrastruktury pro jejich uskladnění a mytí. Prioritu dostanou projekty s co největším zásahem co do obsluženého počtu obyvatel.

Současně bude podporována realizace projektů usilujících o rozšíření stávající infrastruktury potravinových bank včetně možné edukační a osvětové činnosti zaměřené na omezení plýtvání s potravinami (směrem k potravinovým řetězcům a veřejnosti). Uvedené je zřejmé z počtu projektů vedoucích k předcházení vzniku odpadů podpořených v rámci OPŽP 2014-2020.

4.4.2 Systémy sběru a soustředování odpadů

I nadále je podporováno zavádění a rozšiřování systému pro oddělený sběr a svoz zejména komunálních odpadů, včetně door to door systémů a systémů PAYT. Rovněž pak zavádění a rozšíření systémů pro oddělený sběr a svoz gastroodpadů z gastroprovozoven.

Důraz je kladen rovněž na výstavbu a modernizaci sběrných dvorů, přičemž upřednostňovány jsou takové, které poskytují komplexní služby, tj. sběr komunálních odpadů kategorie O i N, sběr výrobků s ukončenou životností, sběr stavebních odpadů, dotřídňování objemného odpadu alespoň na odpady kovů, plastů a dřeva velkých rozměrů umožňujících přednostně jejich materiálové využití. Z OPŽP 2014-2020 byly podpořeny dvě desítky projektů vztahujících se ke sběrným dvorům a další desítky projektů, týkajících se rozšíření sběrných míst, jejich modernizace, sběru a svozu biologicky rozložitelných odpadů, zavedení sběru textilu.

4.4.3 Třídící a dotřídovací linky na separovaný sběr komunálních odpadů

Upřednostňovány jsou poloautomatické/automatické třídící a dotřídovací linky, které zavádějí nové účinnější technologie na třídění odpadů s cílem zvýšit kvalitu třídění a zlepšit využitelnost vytříděných odpadů. Preferovány jsou takové záměry, které v jedné provozovně umožní následné zpracování vytříděných odpadů na finální výrobky pro spotřebitele.

4.4.4 Zařízení na materiálové využívání odpadů

Je podporováno budování zařízení na materiálové využití všech druhů odpadů, které přispějí k naplňování stanovených cílů a přechodu na oběhové hospodářství. Prioritu mají takové technologie, které umožní zpracování odpadu do konečného výrobku pro spotřebitele před meziproduktem.

4.4.5 Zařízení pro energetické využívání odpadů

Je podporována výroba paliv z ostatních odpadů, které není možné materiálově využít, včetně výstavby a modernizace zařízení na energetické využití ostatních odpadů nevhodných k materiálovému využití. Rovněž je podporována výstavba a modernizace bioplynových stanic.

4.4.6 Zařízení pro úpravu a zpracování čistírenských odpadních kalů z čistíren odpadních vod

Jsou podporovány technologie zaměřené na sušení kalů, které umožní jejich následné energetické či materiálové využití, technologické dovybavení stávajících kompostáren umožňující příjem kalů či technologie, které umožní surovinové využití kalů, tj. zejména získávání fosforu. Preferována jsou zařízení na termické či termochemické zpracování kalů za účelem jejich následného energetického využití.

4.4.7 Zařízení pro nakládání se zbytkovým směsným komunálním odpadem

Jsou podporovány všechny formy odklonění zbytkového směsného komunálního odpadu od skládkování počínaje zřízením překládacích stanic, MBÚ provádějících dotřídění tohoto odpadu s následnou výrobou TAP a jejich využití jako náhrady primárních surovin ve vhodných zdrojích, po přímé energetické využití.

4.4.8 Zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady

Jsou podporovány technologie spočívající v odstranění nebezpečných vlastností odpadů, jejich regenerace, recyklace.

4.5 ZÁMĚRY NA POTŘEBNÁ ZAŘÍZENÍ PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY NA ÚZEMÍ ZK

Závazná část POH ČR obsahuje nové ambiciózní cíle podpořené jejich zakotvením do nové právní úpravy odpadového hospodářství, která v souladu s evropskou legislativou stanovuje závazné cíle, jejichž splnění je nezbytné pro přechod na skutečně funkční oběhové hospodářství. V obecné rovině tyto skutečnosti nemají zásadní dopad na původně navržený rozsah potřebných zařízení uvedených v analytické a směrné části POH ZK.

Cíl, který je vytyčen v závazné části POH ČR v oblasti nastavení sítě zařízení a infrastruktury:

- „Vytvořit a koordinovat komplexní, přiměřenou a efektivní síť zařízení pro nakládání s odpady na území České republiky“.

Síť bude vytvořena na celostátní i nižší úrovni, bude zahrnovat skupiny zařízení o různých kapacitách a významu, s ohledem na začlenění jednotlivých zařízení do systému nakládání s odpady na národní, regionální a lokální úrovni.

Bude zohledněna i mezikrajová spolupráce při využívání zařízení nadregionálního významu.

Základní členění zařízení, zásady pro vytváření sítě zařízení pro nakládání s odpady a opatření jsou uvedeny v závazné části v kapitole 3.5. Zásady pro vytváření sítě zařízení pro nakládání s odpady. Potřebná a podporovaná zařízení lze dále dovodit rovněž z kapitoly 3.4 Prioritní odpadové toky.

Pokud má být závazných cílů dosaženo, je nezbytné podporovat budování, posilování a propojování infrastruktury odpadového hospodářství investicemi do prevence vzniku odpadů, opětovného použití výrobků (např. re-use centra v obcích), odděleného soustředování odpadů v obcích i podnicích, sběru, třídění, dotřídování odpadů (vysoce účinné automatické dotřídovací linky), úpravy odpadů (zařízení k úpravě vlastností odpadů) a materiálové využití odpadů (zařízení k recyklaci odpadů). Rovněž je potřeba podporovat investice do moderních, vysokoúčinných technologií pro energetické využití odpadů. S ohledem na dopady pandemie nemoci COVID-19 musí být při tvorbě sítě zařízení zohledňována její dostatečná flexibilita a absorpční kapacita. Je potřeba podporovat výstavbu zařízení ke spalování nebo energetickému využití odpadů ze zdravotní a veterinární péče.

Je potřeba postupně uzavírat dosluhující zařízení ke skládkování odpadů. Všechny skládky v ZK plní požadavky na jejich technické zabezpečení.

Pro případy řešení mimořádných situací a krizových stavů v ČR a ZK je potřebné průběžně identifikovat a posilovat kapacity k odstranění nárazově vzniklého velkého množství odpadů přednostně energetickým využitím, spálením a také případně uložením na skládky (pokud nelze se vzniklým odpadem z důvodu jeho vlastností nakládat jinak).

V návaznosti na vyhodnocení sítě zařízení pro nakládání s odpady, analýzy a očekávaného vývoje nakládání s odpady uvedené v Analytické části POH ZK, a aktualizované v Analytické části POH ZK, včetně každoročního vyhodnocování indikátorů OH, zůstávají v jednotlivých oblastech zejména následující zařízení jako potřebná k plnění cílů POH ZK s primárním **předpokladem soběstačnosti krajského systému odpadového hospodářství**.

4.5.1 Zařízení na zvýšení celkové úrovně přípravy k opětovnému použití a materiálovému využití

Z pohledu naplňování recyklačních cílů a nutnosti odklonu odpadů ze skládek, je nezbytné, zejména v oblasti komunálních odpadů rozšiřovat/optimalizovat obecní systémy nakládání s odpady. Z těchto důvodů vyvstává potřeba zavádět a rozvíjet zejména:

- Systémy pro oddělený sběr a svoz zejména komunálních odpadů, včetně door to door systémů a systémů PAYT. Rovněž pak zavádění a rozšíření systémů pro oddělený sběr a svoz gastroodpadů z gastroprovozoven.
- Sběrné dvory.
- RE-USE centra
- Automatické/poloautomatické třídící a dotřídňovací linky.
- Činnost a funkci potravinových bank, podporovat budování a rozšiřování infrastruktury potravinových bank.

4.5.2 Energetické využívání SKO (po vytrídění materiálově využitelných a nebezpečných složek a BRKO)

Energetické využívání zbytkových komunálních odpadů není na území ZK v současnosti téměř žádné. Proto zaplnění této mezery představuje největší výzvu pro krajskou infrastrukturu odpadového hospodářství zejména s ohledem na zákaz skládkování využitelného odpadu.

Konkrétní počty zařízení, jejich kapacity, lokality umístění a způsoby financování záměrů nejsou z objektivních důvodů v tomto aktualizovaném dokumentu řešeny. Těmito důvody jsou především ochota potenciálních provozovatelů zařízení riskovat v oblasti nakládání s odpady s ohledem na stále přetrvávající celou řadu překážek při realizaci záměru, ať už z důvodu složitosti legislativy, velmi ambiciózních cílů EU nebo neochoty veřejnosti v místě plánované realizace některé projekty přijmout.

V návaznosti na vývoj legislativy a vznikající potenciál v oblasti odpadového hospodářství lze i nadále potřebná zařízení specifikovat následovně:

- Překládací stanice pro zbytkové komunální odpady.
- Vybudování automatických/poloautomatických zařízení pro mechanicko-biologickou úpravu odpadů, popř. mechanickou úpravu odpadů.
- Zařízení pro výrobu TAP z materiálově nevyužitelných odpadů.
- Instalace kotlů na spalování nebo spoluspalování odpadů v teplárnách.
- Rekonstrukce stávajících energetických zařízení za účelem spalování nebo spoluspalování odpadů.
- Zařízení na přímé energetické využívání zbytkových komunálních odpadů.

V rámci Aktualizace č. 1 POH ZK nebyly hodnoceny nové potenciální záměry ke zpracování smíšeného komunálního odpadu, aktualizace vychází ze záměrů analyzovaných v době zpracování POH ZK. Při realizaci záměru bude vždy hodnocena jeho potřebnost z pohledu optimální sítě zařízení na území ZK v daném čase.

Uvedené projekty mohou být vzájemně kombinovány. Ze zkušeností z posledního období je zřejmé, že výsledek závisí na konkrétním vývoji zejména v oblasti energetiky a teplárenství.

4.5.3 Systémy odděleného sběru svozu a zpracování BRKO včetně kalů z ČOV

Přestože síť zařízení pro nakládání s BRKO se z pohledu kapacit jeví jako dostatečná, je možno spatřovat regionální odlišnosti a vhodnost vybudování těchto zařízení v určitých oblastech. Na komunální úrovni jsou viditelné snahy obcí o vybudování komunitních kompostáren za účelem zefektivnění obecních systémů nakládání s odpady a odklon odpadů ze skládek, rovněž pak snahy započítávat BRKO do plnění obecních cílů, a tedy odklon od domácího kompostování. Při realizaci zařízení na třídění SKO vyvstává kapacitní potřeba zpracování biologické složky před jejím dalším nakládáním. Vysoký potenciál představuje budování sítě sběru a zpracování biologického odpadu z kuchyní, stravoven, odpadních olejů a tuků. Z těchto důvodů je potřebnost zařízení posuzována individuálně s ohledem na následující skutečnosti:

- Potřeba nového zařízení pro aerobní rozklad, anaerobní rozklad, energetické využití a přípravu k energetickému využití biologicky rozložitelných odpadů v konkrétní oblasti v případě nevyhovující dovozové vzdálenosti ke stávajícím zařízením zpracovávajícím BRO.
- Potřeba zefektivnění obecních systémů nakládání s KO zejména BRKO.
- Potřeba rozvoje zařízení pro zpracování biologického odpadu z kuchyní, stravoven, odpadních olejů a tuků, zvláště zařízení sloužících k výrobě energie (bioplynové stanice, zpracování na bionaftu nebo jiné produkty pro technické využití) a zařízení kompostáren vybavených technologií pro hygienizaci odpadu.

S ohledem na nezbytnost naplňování cílů pro kaly z ČOV je potřeba síť zařízení doplnit rovněž o takové technologie, které povedou ke snížení rizikových látek v ČOV a zefektivní systém jejich dalšího nakládání. Z těchto důvodů jsou podporovány:

technologie zaměřené na sušení kalů, které umožní jejich následné energetické či materiálové využití, technologické dovybavení stávajících kompostáren umožňující příjem kalů či technologie které umožní surovinové využití kalů, tj. zejména získávání fosforu